

‘Bedrijven met één à anderhalve maand voerschuld zijn geen uitzondering’

2012: biggenprijs top, vleessector matig

Accon avm publiceerde onlangs de voorlopige varkenshouderijresultaten over 2012. Een goed jaar voor vermeerderaars; voor veel vleesvarkenshouders echter een jaar waarin ze niets over hielden. Senior agrarisch bedrijfsadviseur Patrick Janssen licht de cijfers toe en schetst positieve verwachtingen voor 2013.

Wat was voor u het opvallendste uit deze eerste prognose?

„Dat in de zeugenhouderij een relatief snel en stevig herstel heeft plaatsgevonden. Het jaar 2011 was heel slecht, maar vorig jaar trok de biggenprijs flink aan vanwege krapte op de biggenmarkt in Duitsland en doordat er in heel Europa vermeerderaars stopten in verband met de eis voor groepshuisvesting. De traditionele exportdip in juli en augustus was in 2012 ook veel kleiner.”

Boven het persbericht van Accon avm staat ‘Varkenshouderij sluit 2012 positief af’ en ‘Bovengemiddelde verwachtingen voor komend jaar’. Dat klinkt nogal optimistisch. Ik hoor van varkenshouders juist dat de marges zo sterk onder druk staan vanwege de hoge voerprijzen.

„Voor de vleesvarkenshouders geldt dat inderdaad. De vleesprijs ligt nu iets onder de kostprijs, maar de voerkosten tikken hier veel harder door dan in de zeugenhouderij. Vergeleken met vermeerderaars is het rendement in de vleesvarkenshouderij momenteel een stuk lager.”

Hoe is de liquiditeitspositie van het gemiddelde vleesvarkensbedrijf dan?

„Ronduit slecht. De rendementen in de vleesvarkenshouderij liggen nu al een aantal jaren onder het langjarige KWIN-cijfer. Vorig

jaar waren ze ondanks de gemiddelde stijging van de vleesprijs met 20 cent niet in staat om ‘bij te tanken’. De voerkosten stegen met gemiddeld 9 procent. Wij komen uit op een voerwinst exclusief btw van 83 euro. Hierbij moet je er ook nog rekening mee houden dat de gemiddelde waarde per vleesvarken eind 2012 15 euro hoger lag dan aan het begin. Van de voerwinst moeten alle overige kosten nog af, inclusief privéuitgaven. Netto heeft de gemiddelde vleesvarkenshouder vorig jaar niets overgehouden. Er is geen geld om het gat uit vorige jaren te dichten, of om te reserveren voor investeringen.”

Betekent dit dat de schulden bij derden, zoals voerschulden, zijn opgelopen?

„Nee, maar men kon ook niets inlopen. In de vleesvarkenssector zijn de voerschulden vorig jaar min of meer gelijk gebleven. Gemiddelde bedragen kan ik zo niet geven, maar bedrijven die één à anderhalve maand voerschuld hebben uitstaan, of die enkele weken achter lopen met het betalen van de biggen, zijn zeker geen uitzondering.”

Vleesvarkensbedrijven hebben het al een tijd financieel zwaar. Leidt dit tot meer gedwongen bedrijfsbeëindigingen?

„Dat is moeilijk exact te zeggen. Bij stoppers spelen vaak meerdere factoren een rol. Naast slechte rendementen kan het ook

zijn: het ontbreken van een opvolger, een neventak die wordt afgestoten of gebrek aan uitbreidingsmogelijkheden. De sector wordt nu ook gedwongen om te investeren in milieueisen – minder dieren per vierkante meter, luchtwassers – die niets opleveren. Wat dat betreft, wordt 2013 een cruciaal jaar. Maar zowel in de zeugen- als in de vleesvarkenshouderij geldt dat doorgaans de kleinere bedrijven verdwijnen. Die dierplaatsten worden overgenomen door de blijvers. Ik verwacht dat de gemiddelde bedrijfsgrootte de komende jaren schoksgewijs blijft groeien. Anderzijds zijn er ook in de vleesvarkens zeker nog ondernemers die zich positief onderscheiden op kostenbeheersing en voerwinst en die vorig jaar nog gewoon geld hebben verdiend.”

In de zeugensector is de situatie een stuk rooskleuriger?

„Absoluut. De gemiddelde biggenprijs lag vorig jaar op 47,50 euro, exclusief btw. Dat is bijna 10 euro meer dan in 2011 en ook langjarig gezien een topprijs. Ook hier geldt dat de voerkosten gemiddeld 7 procent hoger lagen, maar zonder aanwascorrectie boekte een zeugenhouder een gemiddelde voerwinst van 605 euro per aanwezige zeug; 237 euro meer dan het jaar ervoor. In de zeugenhouderij zag je vorig jaar dan ook dat de voerschulden op 31 december 2012 redelijk waren ingelopen ten opzichte van 1

Copyright foto

januari. Ook over de afgelopen drie jaren – 2010 was gemiddeld, 2011 ondergemiddeld en 2012 ruim bovengemiddeld – hebben ze gemiddeld goed gedraaid. Ik zeg niet dat de vermeerdereaars die flink hebben geïnvesteerd voor 2013 het nu gemakkelijk hebben, maar het was in de zeugenhouderij gemakkelijker om de financiering rond te krijgen dan in de vleesvarkenshouderij.”

We hebben het nog niet over gesloten bedrijven gehad. Hoe staan die ervoor?

„Eigenlijk doen die het gewoon goed. Het rendement is het gemiddelde van zeugen en vleesvarkens, met als voordeel dat ze geen dure biggen hoeven aan te kopen.”

Accon avm verwacht dat 2013 zowel voor de zeugen- als de vleesvarkens-

houders een bovengemiddeld jaar wordt. Kunt u dat toelichten?

„Voor de zeugenhouderij voorzien we dat de krapte op de biggenmarkt aanhoudt vanwege de stoppers die niet willen investeren in groepshuisvesting. Dat geldt niet alleen in Nederland, maar ook elders in Europa, waar men niet in staat is om zo efficiënt te produceren als hier.”

En voor de vleesvarkenshouderij?

„Nou, de vooruitzichten voor de afzet van vleesvarkens zijn in elk geval positief. De vleesprijs is vorig jaar opgelopen en gezien de krappe biggenmarkt zal ook dit jaar het aanbod aan vleesvarkens zeker niet toenemen. Tönnies heeft al laten weten dat ze een vleesprijs van 1,95 euro niet uitsluiten.”

Veel zal toch ook afhangen van de ontwikkeling van de voerprijzen?

„Inderdaad, maar ik verwacht wel dat we het hoogste punt nu hebben bereikt. De schaarste op de grondstoffenmarkt vanwege de vraag naar bio-ethanol en vergisters zal een blijvend effect hebben, maar aan de andere kant weet ook niemand of hier geen sprake is van een 'bubble' die straks weer inzakt. Maar ook als de voerprijzen niet verder stijgen en op dit niveau blijven, hebben we in 2013 nog steeds een gemiddeld hogere voerprijs dan in 2012. De opbrengstprijzen zullen dus verder moeten stijgen om de voerwinsten van 2012 minimaal te kunnen evenaren.” ■

Reageren?
redactie@pigbusiness.nl